

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Реформування системи збору, оброблення та поширення статистичної інформації

Київ, жовтень 2015

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Зміст

Вступ: головне	3
1. Комунікація та отримання звітності	14
2. Власник процесу та даних	18
3. Аналіз та побудова звітів	23
4. Продукти звітності	26

Коротке резюме

Поточний стан

- Основні напрямки реформування статистики в НБУ - запровадження сучасних технології збору та обробки статистичної інформації, підвищення її якості та зручності у використанні для аналітичних цілей
- На даний час вже централізовано та формалізовано контроль якості близько 90% форм звітності. Триває процес спрощення статистичної звітності та зменшення звітного навантаження на банки.
- Започатковано переведення подачі звітності, яка збиралась на паперових носіях на електронний формат
- База даних статистичних показників офіційного сайту поступово адаптується для використання в аналітичних цілях.
- Внутрішня звітність: сформовано та наповнюється єдиний портал (вітрина) основних звітів
- Створено Центр компетенцій для навчання персоналу сучасним технологіям оброблення інформації

Цілі реформи та нові проекти

Основні елементи концепції цільової системи

- Концентрація відповідальності, контролю якості даних та частини технологічних компетенцій в Департаменті статистики та звітності (далі – ДСЗ)
- Оновлення підходів до форматів звітності та її формування
- Розвиток компетенцій кваліфікованого користування системою звітності на рівні профільних департаментів
- Технологічні зміни формату звітності, що дозволять гнучко управляти системою та спростять перехід до міжнародних стандартів звітності FINREP, COREP

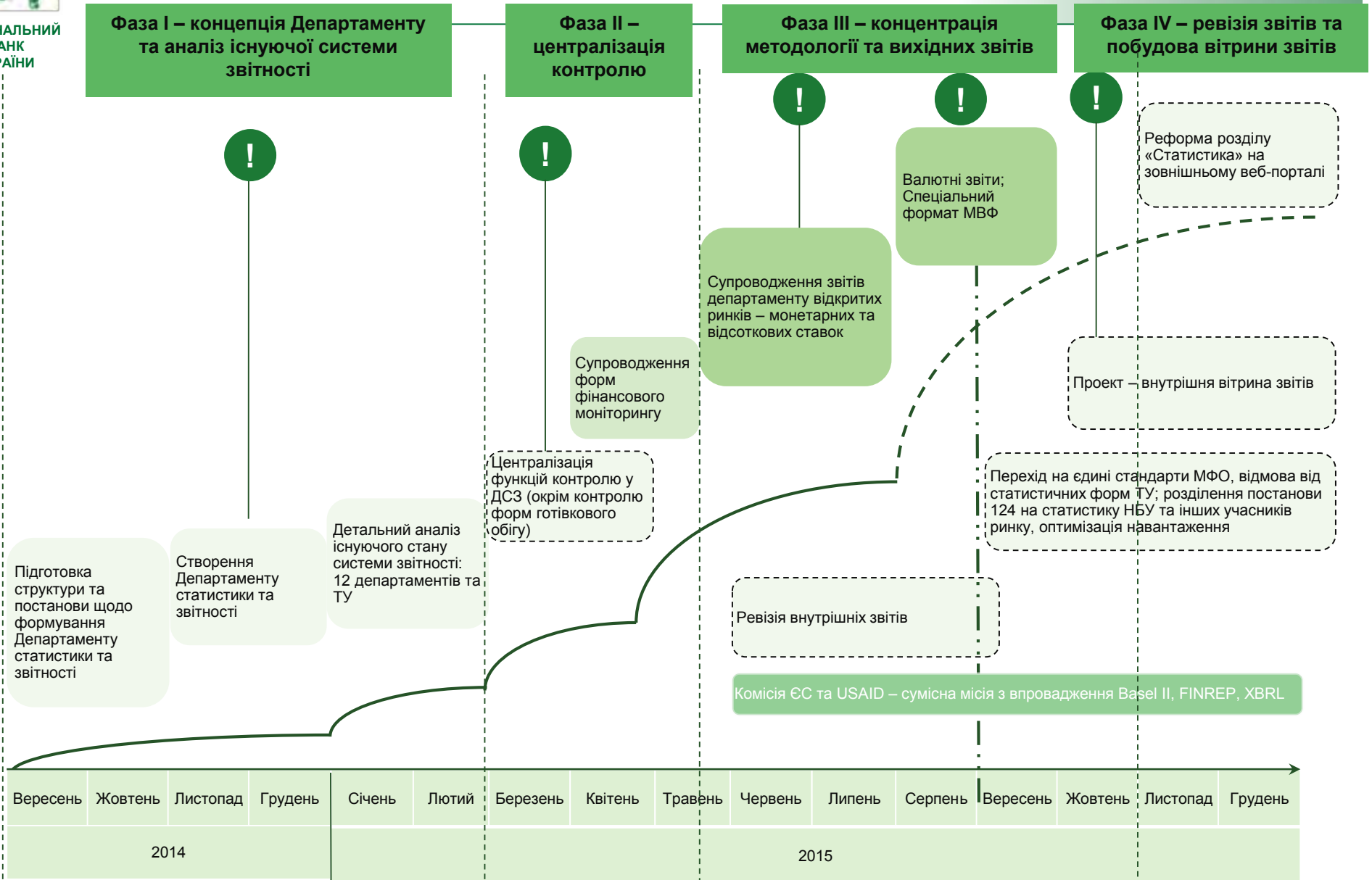
Централізація системи звітності. Нові проекти

- Повна передача до ДСЗ функцій щодо методології звітності та формування звітів, а також внесення змін до системи звітності
- Запровадження європейських стандартів звітності FINREP/COREP з залученням зовнішньої технічної допомоги
- Стандартизація та централізація звітності, яка подавалась територіальними управліннями в обласні держадміністрації та органи статистики.
- Розробка та запровадження інтерактивної бази статистичних даних на веб-сайті Національного банку

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Фази трансформації функцій статистики та звітності

Всі статистичні функції заплановані до централізації в ДСЗ до кінця 2016 року .

Принципи організації звітності

Принцип	Мета	Впровадження
1 Єдиний власник процесу та інформаційних активів	Забезпечення стандартів якості звітної інформації та єдиного центру відповідальності	З метою нагляду за якістю, ДСЗ контролює комунікації щодо звітності, методологію, доступ до даних, структуру та процес змін
2 Мінімум паперів та ручних операцій, мінімум бюрократичної роботи	Зниження кількості задіяного персоналу та впливу людського фактору на якість звітності	Більшість звітів надається в електронному вигляді, процеси контролю поступово автоматизуються, при виборі структур даних та процесів враховується легкість автоматизації
3 Систематичне залучення користувачів звітів до процесу вдосконалення	Користувачі впливають та коригують продукти звітності	Регулярна взаємодія з внутрішніми та зовнішніми користувачами, каталогізація потреб, система зворотнього зв'язку та впровадження пропозицій
4 Постійний розвиток компетенцій	Підвищення кваліфікації спеціалістів	Створення центру/центрів компетенцій з MicroStrategy та методології, постійне залучення спеціалістів-аналітиків до програм розвитку та вивчення найкращого досвіду
5 Інформація як інструмент комунікації та співпраці	Створення єдиного інформаційного поля	Створення і розповсюдження спеціалізованих пакетів регулярної звітності для менеджменту та ринку з фокусом на ключові індикатори, інфографіку, швидке та легке розуміння

! Принципи та правила організації звітності направлені на забезпечення якості звітності, як в розрізі методології, технічної якості, так і в розрізі оптимального представлення інформації, а також постійного розвитку

Ключові напрямки трансформації

1. Перехід до відкритої архітектури транспорту та криптографії

- Відмова від розробки ПЗ НБУ New Stat
- Відкрита публікація форматів надання звітності

2. Впровадження формату .xml для подачі звітів

- Публікація таксономії, перехід від форм до економічних показників
- Схема перевірки даних .XSD (перевірка даних без спеціального ПЗ)
- Наближення до міжнародного стандарту .XBRL

3. Реструктуризація зон відповідальності

- Департамент статистики та звітності контролює звітність на рівні методології та формул, аналізує запити на зміну звітності
- Запити на Банки за додатковою інформацією (ad-hoc) подаються через ДСЗ

4. Впровадження регламенту змін до звітності та системи релізів

- Система релізів, формальна структура управління проектом змін та регламент
- Система відбору, методологічного та технічного контролю пропонувані змін

5. Створення центру компетенції Microstrategy

- Центр компетенції звітності та MicroStrategy
- Система передачі досвіду, навчання та підтримки користувачів
- Система оцінки професійної кваліфікації та тестування для спеціалістів центру

6. Модернізація управлінської звітності

- Опрацювання загального та індивідуального пакету управлінської звітності та його запровадження

7. Впровадження вітрини та інтерактивної бази даних на веб сайті

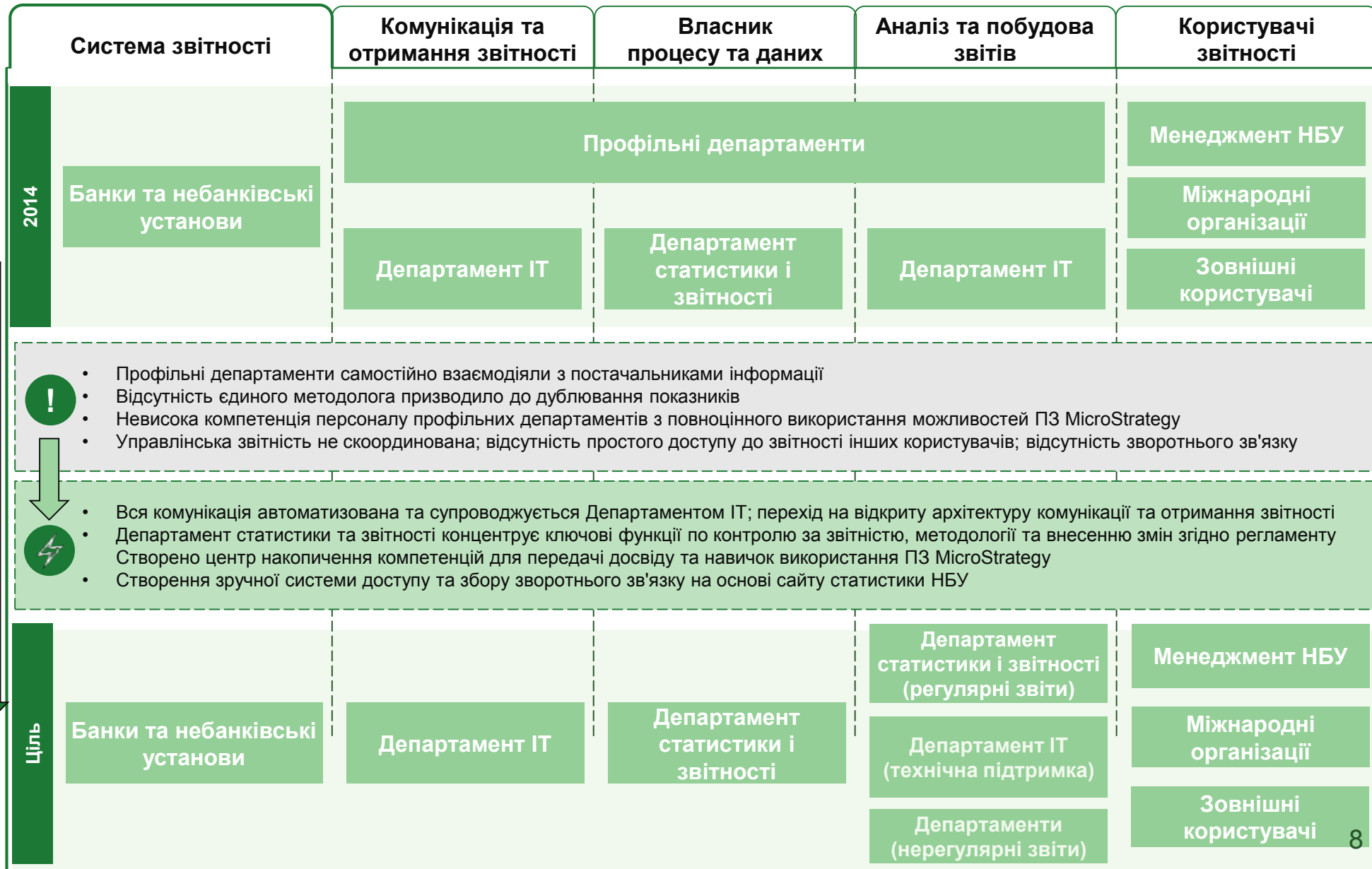
- Створення окремого порталу для звітності, що включає фіксовані звіти, аналітичні матеріали, конструктор звітів (вітрина звітів).
- Створення інтерактивної бази даних на веб-сайті.

8. Впровадження системи рейтингування та зворотнього зв'язку на веб сайті

- Створення системи рейтингування та структурованого зворотнього зв'язку

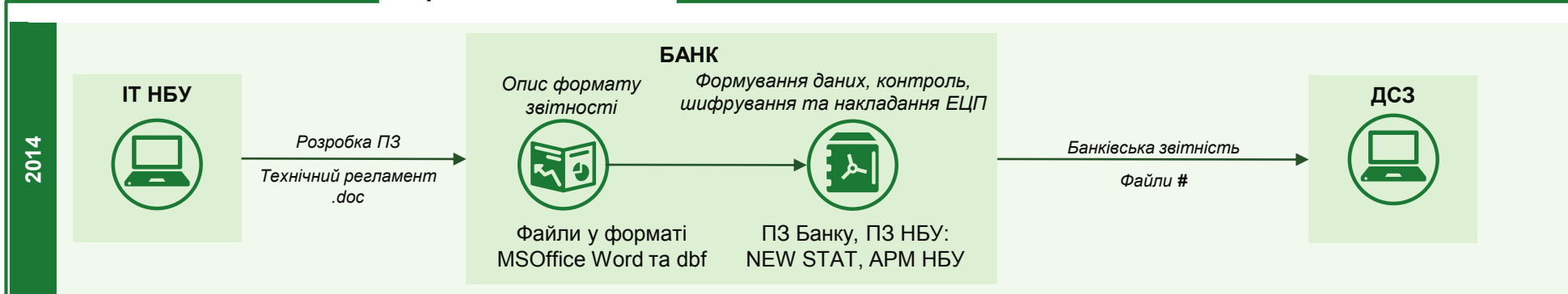
Загальний огляд

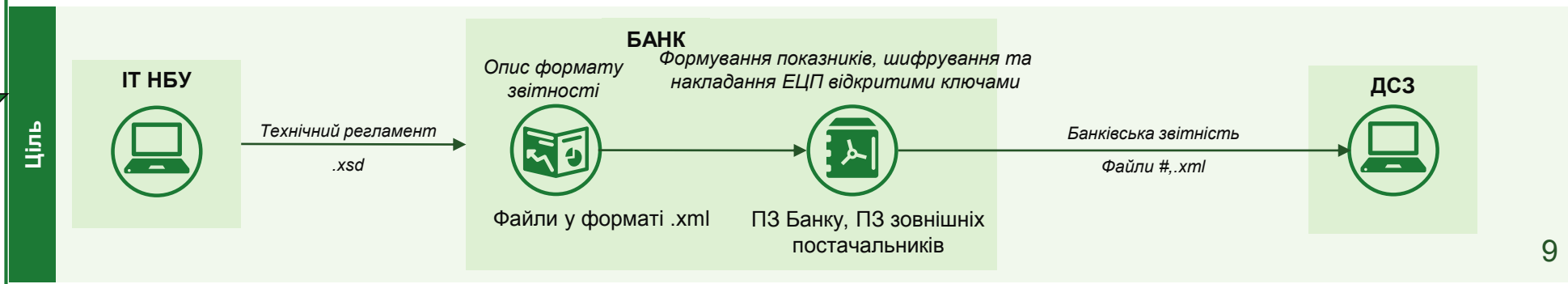
Перехід до відкритої архітектури

- Закрита архітектура криптографії та транспорту запиту призводить до того, що НБУ розробляє та супроводжує власне ПЗ
- Контроль коректності структури файлів покладено на ПЗ
- Опис формату звітності досить громіздкий

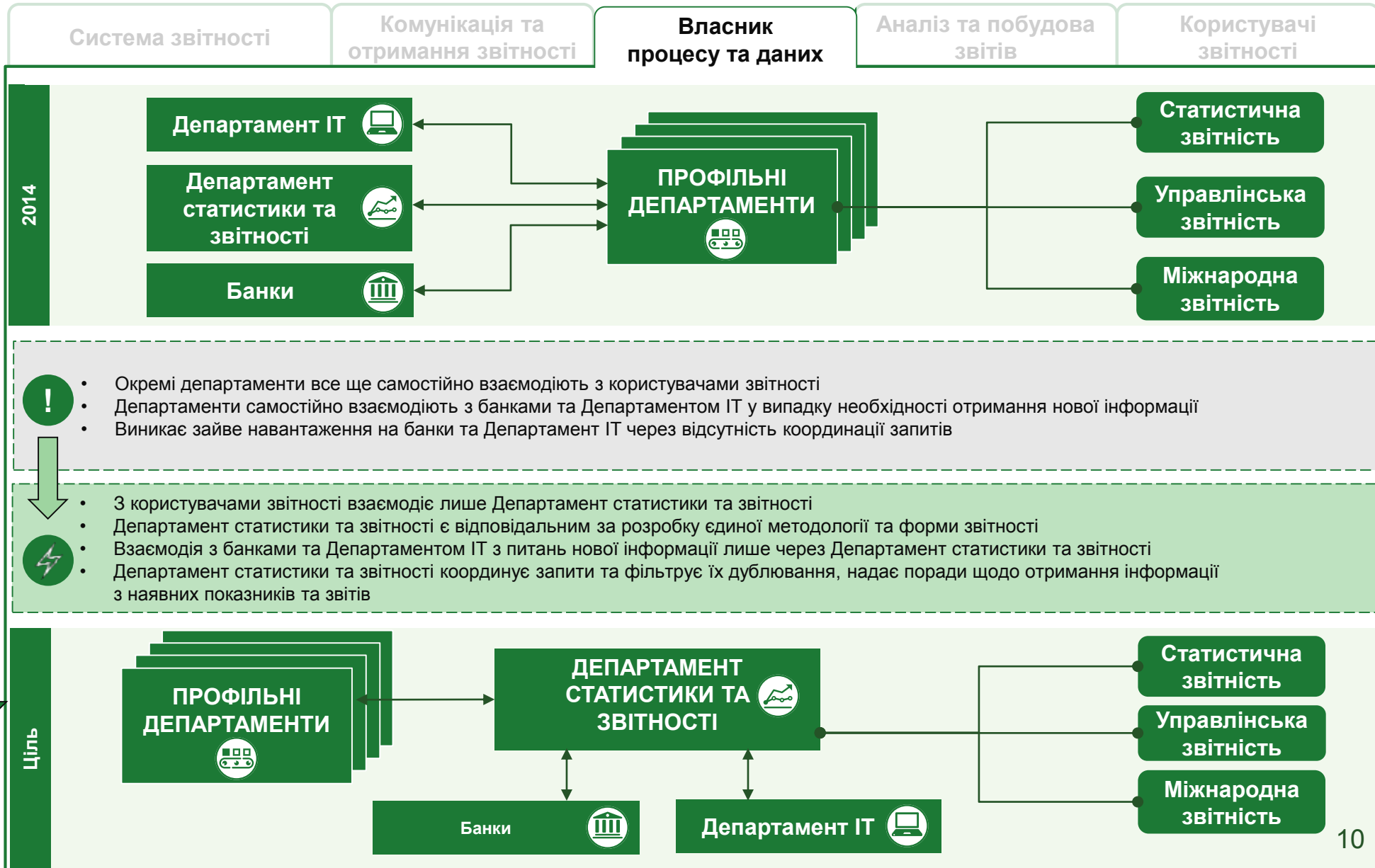

- Наявна законодавча база та практика використання відкритої архітектури та аналогічних механізмів передачі
- Контроль коректності структури файлу включено в файл звітності
- Перехід до європейських стандартів із мінімальними змінами до існуючої інфраструктури

Реструктуризація зон відповідальності

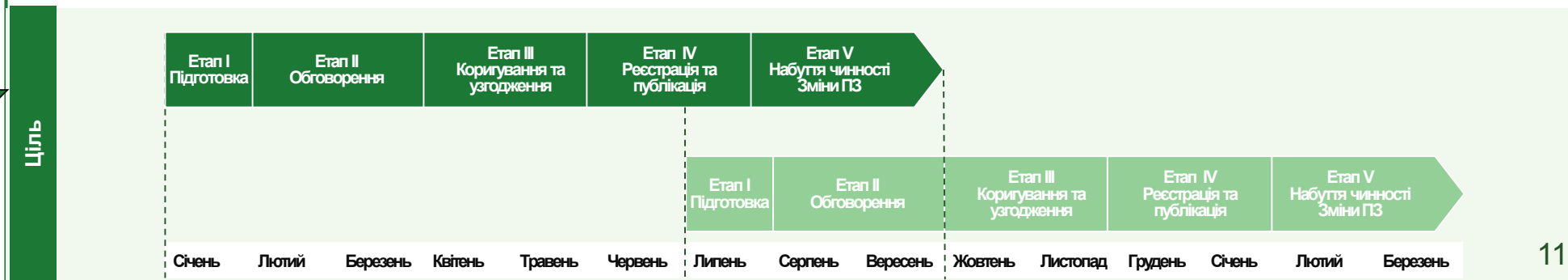
Впровадження гнучкого (rule-based) регламенту змін в середньостроковій перспективі

- Передбачено велику кількість часу на формальні узгодження, недостатній час для коригування
- Час на тестування нововведень обмежений
- Регламент дотримується не завжди, наявність позапланових змін

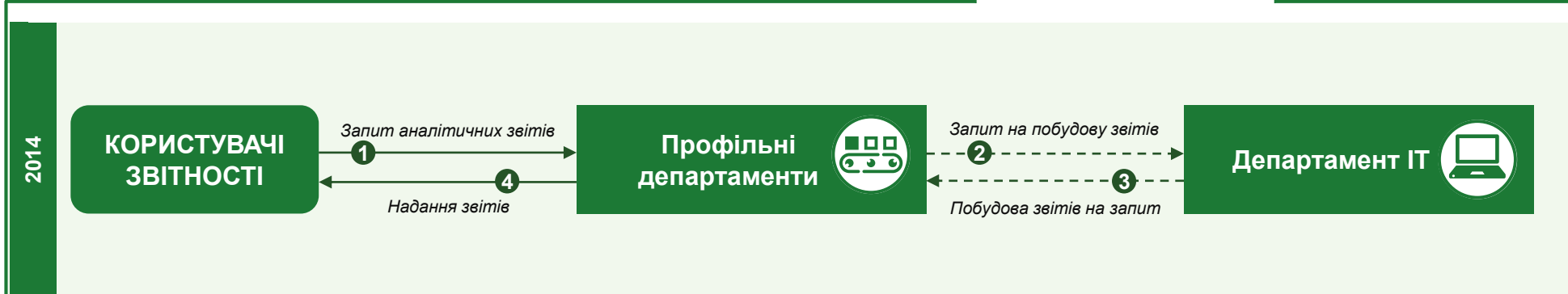
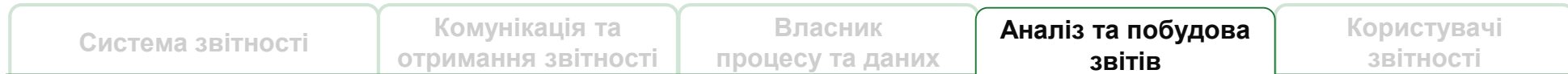

- Впровадження системи релізів передбачає достатньо часу для обговорення та коригування змін
- Набуття чинності змін відбувається через певний час після публікації, що дає змогу НБУ підготувати технічні вимоги, а банкам ввести відповідні зміни до програмного забезпечення
- Збір пропозицій та зауважень є постійним процесом; на основі критеріїв достатності та істотності відбувається старт релізу
- Передбачається окремий регламент введення термінових позапланових змін

Управління компетенціями

- Компетенції щодо сховища (DWH) та MicroStrategy значною мірою сфокусовані в ІТ
- Для реалізації нових звітів профільні Департаменти звертаються до Департаменту ІТ
- Документація до системи на англійській мові недостатньо використовуються
- Можливості он-лайн навчання та підвищення кваліфікації від компанії вендора MicroStrategy практично не використовуються

- Створено Центр Компетенцій, в межах якого співробітники профільних департаментів отримують навчання щодо користування можливостями ПЗ MicroStrategy
- Профільні Департаменти, маючи власних MIS аналітиків, самостійно створюють нові звіти для внутрішнього користування
- Група ключових фахівців Центру Компетенцій проходить онлайн-навчання від вендора ПЗ MicroStrategy

Продукти звітності

Система звітності

Комунікація та
отримання звітності

Власник
процесу та даних

Аналіз та побудова
звітів

Користувачі
звітності

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ
*підвищення якості сервісів
інструменти MicroStrategy*

Звіти на e-mail

Управлінські звіти
он-лайн (дашборд)

Звітність на
мобільних пристроях

Візуалізація наборів
даних онлайн

ПОРТАЛ СТАТИСТИКИ
*зовнішній веб-сайт,
конструктор, інструменти
MicroStrategy Portlets*

Браузер,
конструктор

Фіксовані звіти
на e-mail

MS EXCEL

УНІФІКОВАНИЙ ВЕБ ІНТЕРФЕЙС

Дашборди

Аналітичні звіти

Конструктор
звітів

Панелі та
селектори

MicroStrategy Portlets, DWH

ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК
*система комунікації із
користувачами веб-сайту*

Система зворотнього зв'язку

Проста система рейтингів та
контроль частоти перегляду
матеріалів

- Використання сучасних засобів організації та формування звітної інформації та звітів
- Використання банківського порталу статистики дозволить користувачам легко отримувати доступ до цікавої їм інформації
- Система зворотнього зв'язку, рейтингів та контролю частоти перегляду звітності дозволить надавати найбільш необхідні та якісні матеріали

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

1

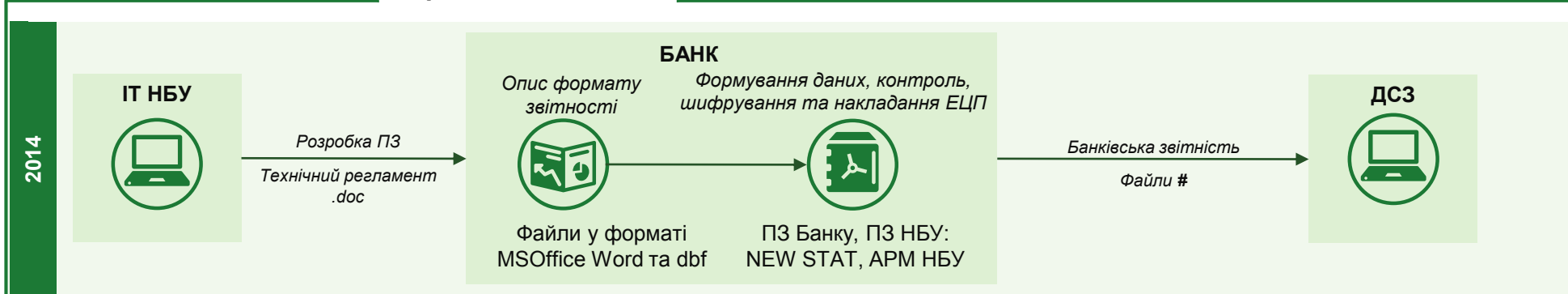
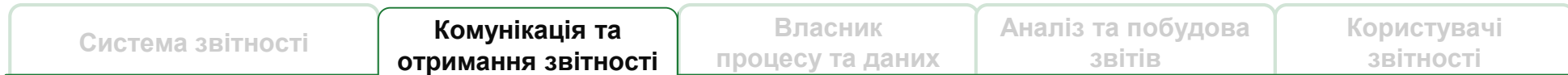
Комунікація та отримання звітності

- поточна та цільова моделі комунікації та отримання звітності
- перехід до відкритої архітектури та європейських стандартів
- переваги відкритого підходу у системі комунікації

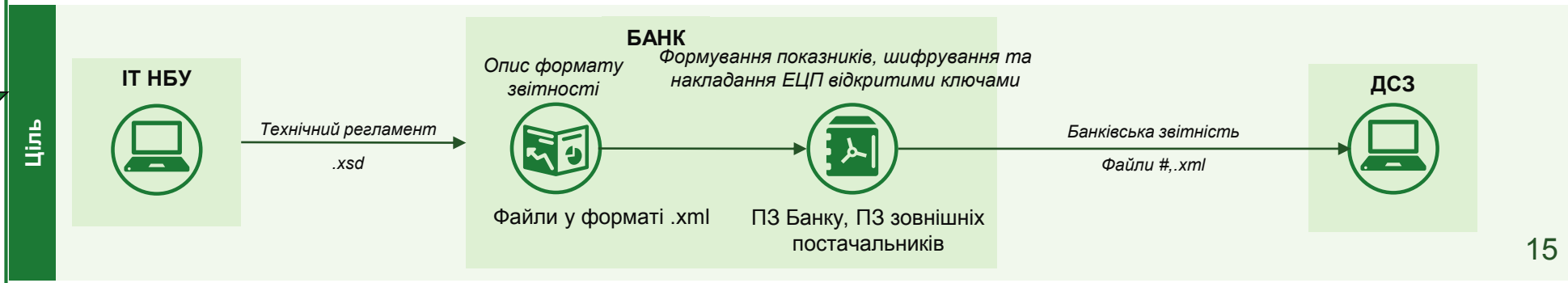
Перехід до відкритої архітектури

- Закрита архітектура криптографії та транспорту запиту призводить до того, що НБУ розробляє та супроводжує власне ПЗ
- Контроль коректності структури файлів покладено на ПЗ
- Опис формату звітності досить громіздкий

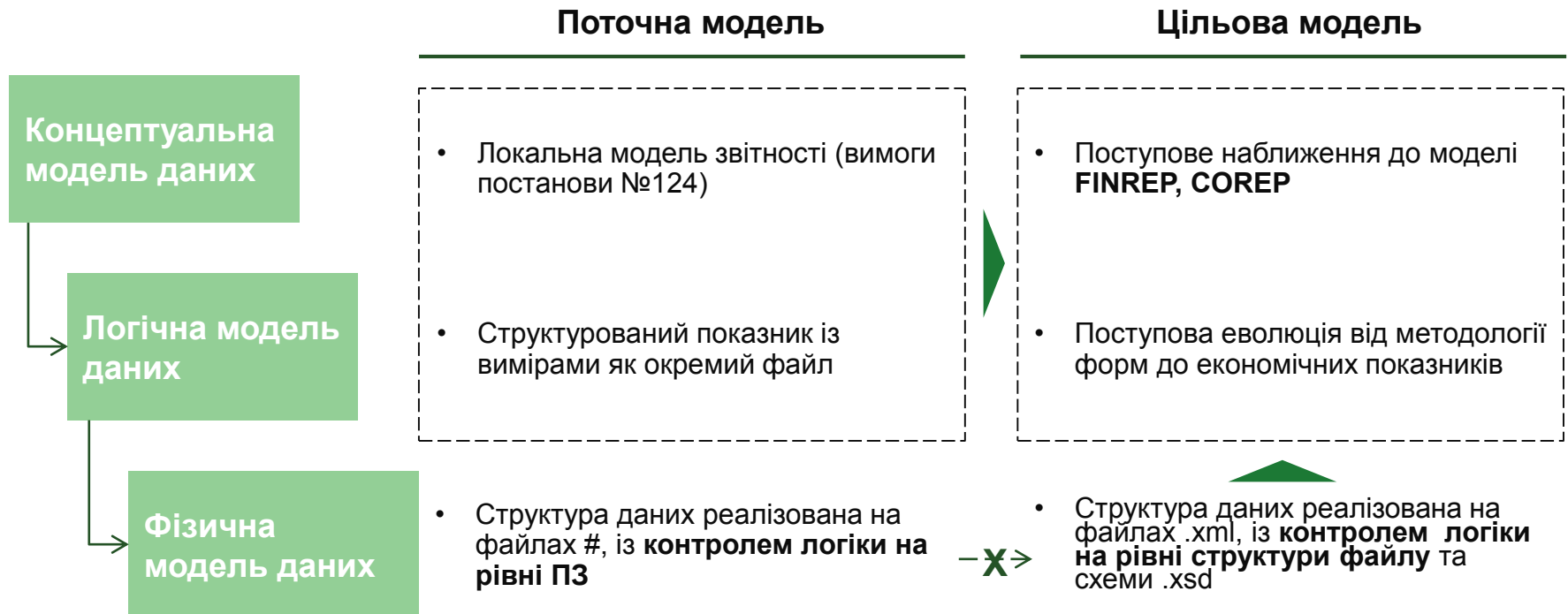
- Наявна законодавча база та практика використання відкритої архітектури та аналогічних механізмів передачі
- Контроль коректності структури файлу включено в файл звітності
- Перехід до європейських стандартів із мінімальними змінами до існуючої інфраструктури

Впровадження відкритої архітектури та формату .xml

1. Відкрита архітектура передбачає наявність структурованого формату технічного опису вимог, наприклад .XML
2. Існуючий формат даних **достатньо структурований** та максимально схожий із .XML
3. Перехід на .XML дозволить інтегрувати **логічний контроль** до файлу звітності
4. В подальшому такий підхід надає **необхідну гнучкість**, як у використанні банками власного програмного забезпечення, так і для переходу на **формати звітності FINREP, COREP**

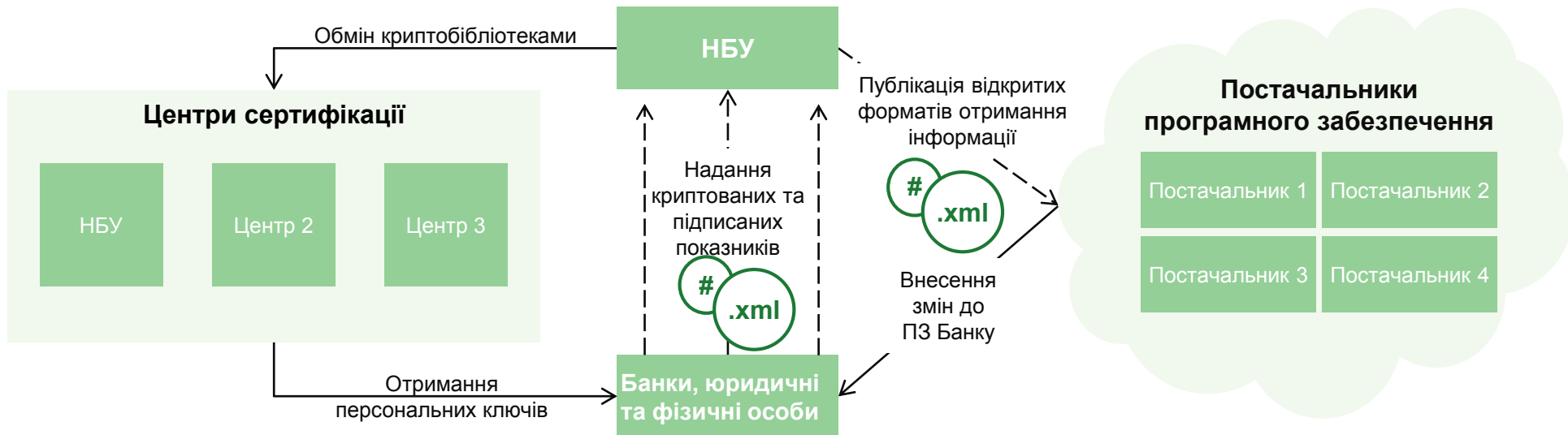

- Головною умовою переходу до відкритої архітектури є публікація формальних технічних вимог (таксономії). Перехід до європейських форматів звітності передбачає використання .xml формату. Перехід на формат .xml може бути здійснений із мінімальними змінами до існуючої інфраструктури

Переваги переходу на відкриту архітектуру

Відкриті шляхи доставки інформації

Відкриті шляхи доставки інформації включають:

- електронну пошту, включаючи e-mail
- портал завантаження
- online веб-сервіси завантаження

Широкий спектр постачальників ПЗ для банків

При публікації відкритого формату вендори, що співпрацюють з Банками, розробляють необхідні додатки та вбудовують в існуючі системи, забезпечуючи при необхідності електронний обмін шифрованих показників з накладанням ЕЦП

Датаорієнтовані методи надання інформації

Перехід до датаорієнтованих методів надання інформації підвищить прозорість, якість економічних показників та розширить потенційне коло розробників ПЗ

Надійний захист інформації

Захист з використанням відкритих стандартів, що відповідає законодавству щодо електронних документів та електронного документообігу. Імплементация нормативних документів ЄС у сфері захисту інформації

- Відкритий порядок обміну електронними документами дозволяє спростити адаптацію до подальших змін системи як на стороні НБУ та і на стороні Банків

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

2

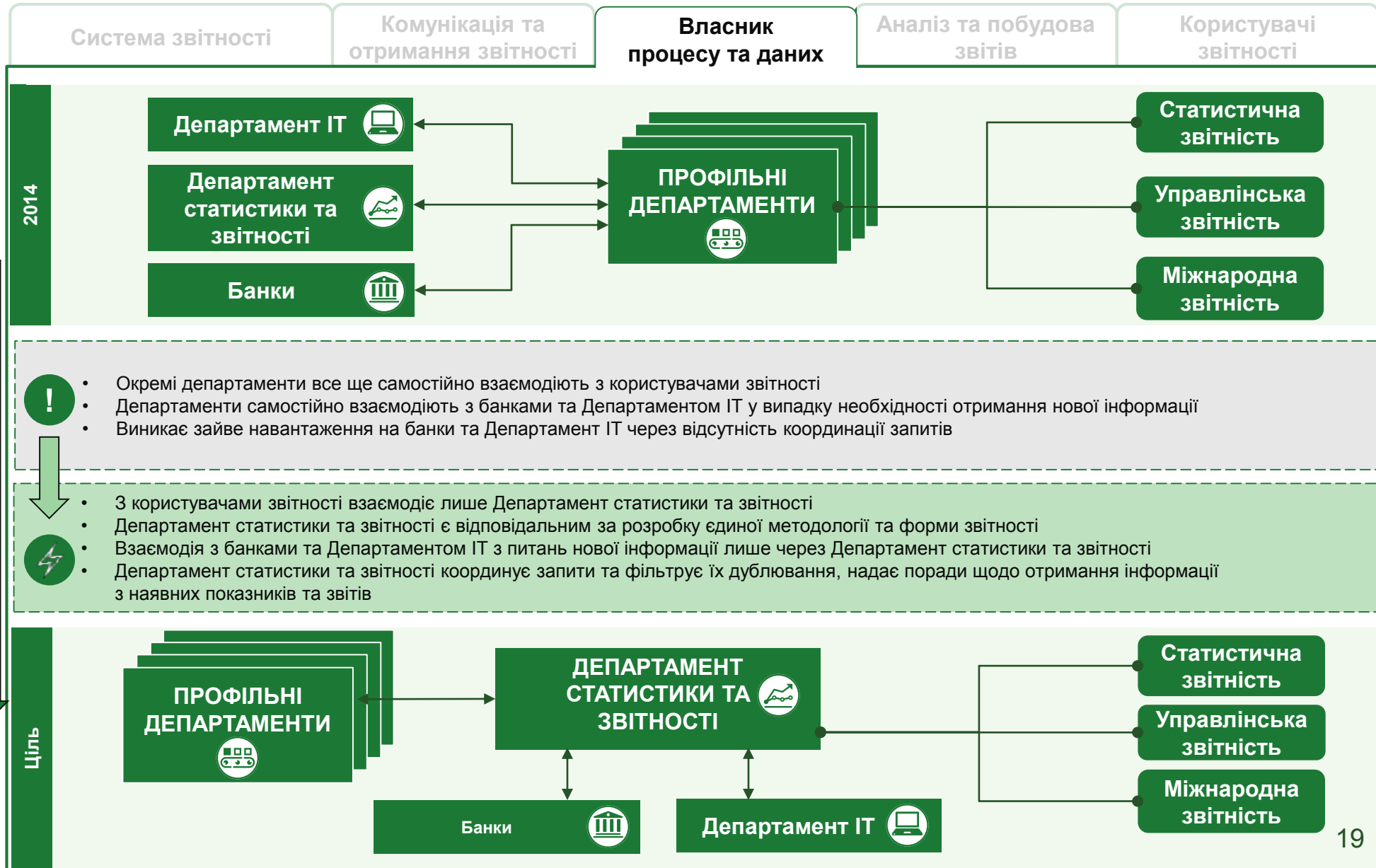
Власник процесу та даних

- реорганізація зон відповідальності
- модель внесення змін до системи звітності
- регламент внесення змін до системи звітності

Реструктуризація зон відповідальності

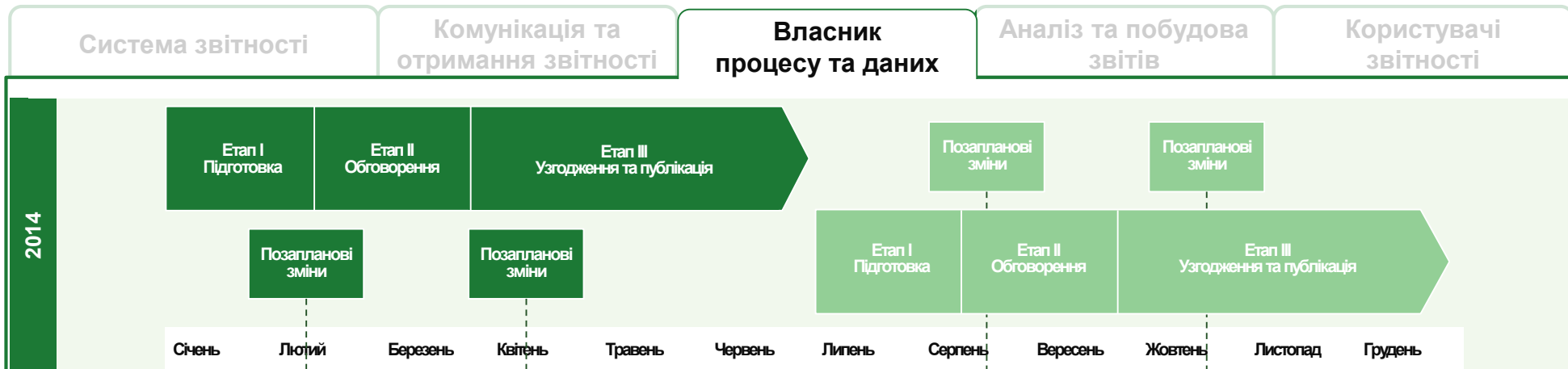
Реструктуризація зон відповідальності

- ! • Департамент Статистики та Звітності концентрує ключові функції по контролю за звітністю

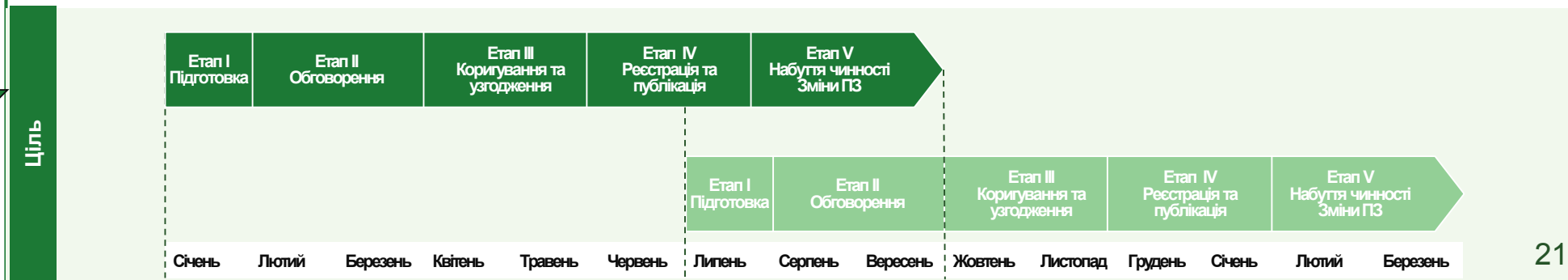
Впровадження гнучкого (rule-based) регламенту змін в середньостроковій перспективі

- Передбачено велику кількість часу на формальні узгодження, недостатній час для коригування
- Час на тестування нововведень обмежений
- Регламент дотримується не завжди, наявність позапланових змін

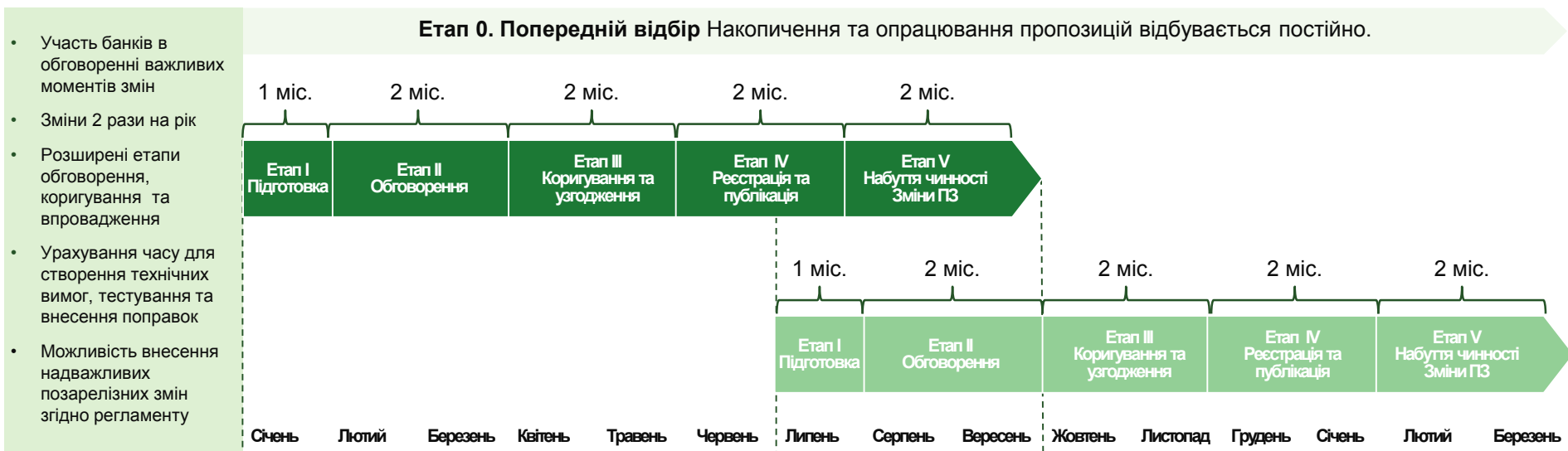
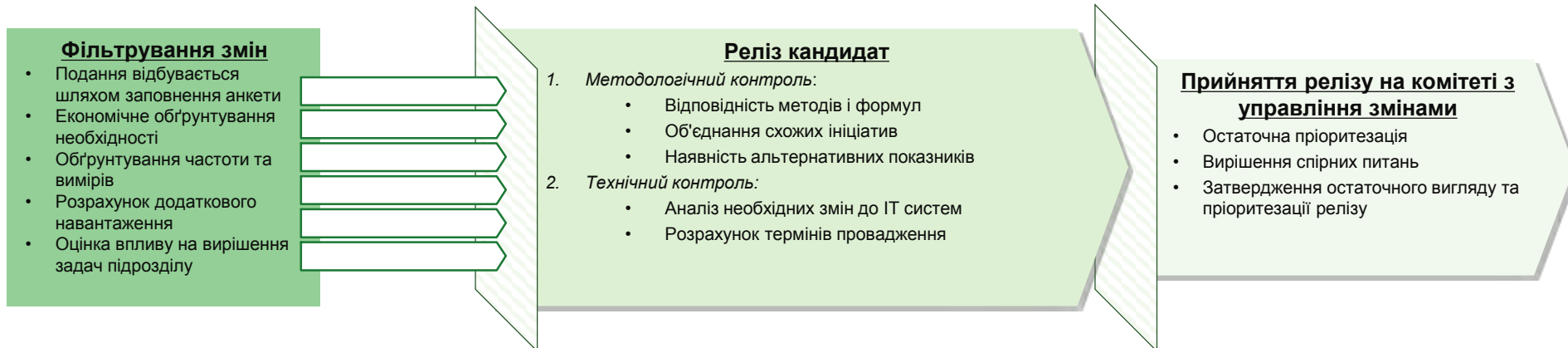

- Впровадження системи релізів передбачає достатньо часу для обговорення та коригування змін
- Набуття чинності змін відбувається через певний час після публікації, що дає змогу НБУ підготувати технічні вимоги, а банкам ввести відповідні зміни до програмного забезпечення
- Збір пропозицій та зауважень є постійним процесом; на основі критеріїв достатності та істотності відбувається старт релізу
- Передбачається окремий регламент введення термінових позапланових змін

Регламент внесення змін

- Перехід до системи релізів дозволяє більш якісно підходити до управління змінами та одночасно мати гнучкість у відповідності до потреб учасників
- Система релізів передбачає ефективний розподіл ресурсів різних департаментів НБУ, що приймають участь у підготовці та введенні змін
- Створення регламенту внесення критичних позарелізних змін дозволить зменшити шоківий ефект від структурних та фінансових криз

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

3

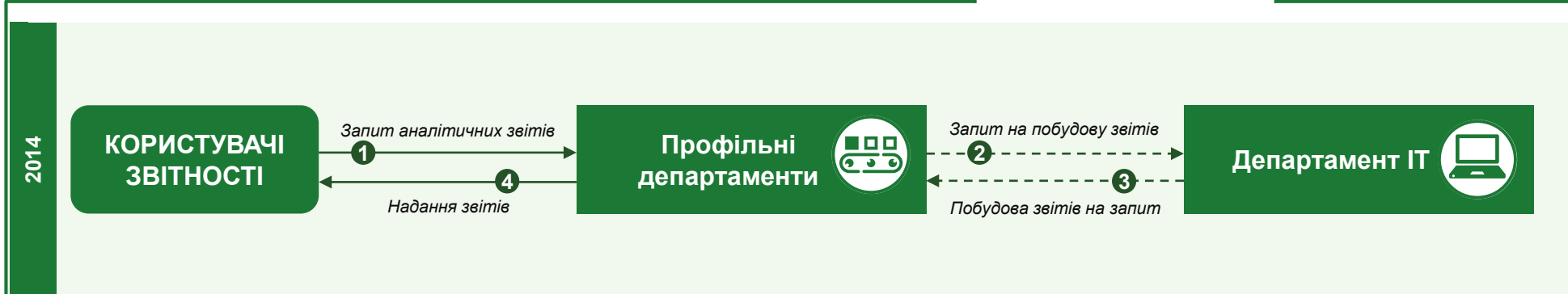
Аналіз та побудова звітів

- поточна та цільова модель побудови аналітичної звітності
- Центр компетенцій

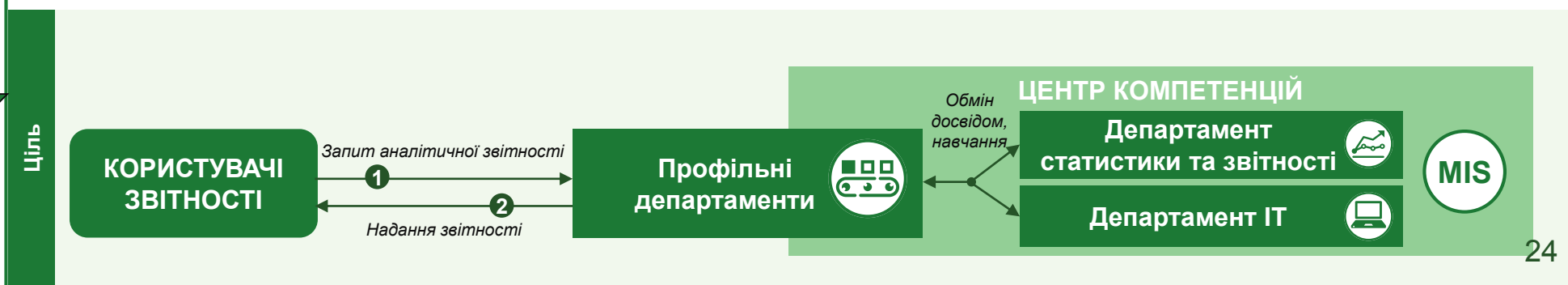
Формування звітів

- Компетенції щодо сховища (DWH) та MicroStrategy значною мірою сфокусовані в ІТ
- Для реалізації нових звітів Профільні Департаменти звертаються до Департаменту ІТ
- Документація до системи на англійській мові недостатньо використовуються
- Можливості он-лайн навчання та підвищення кваліфікації від компанії вендора MicroStrategy практично не використовуються

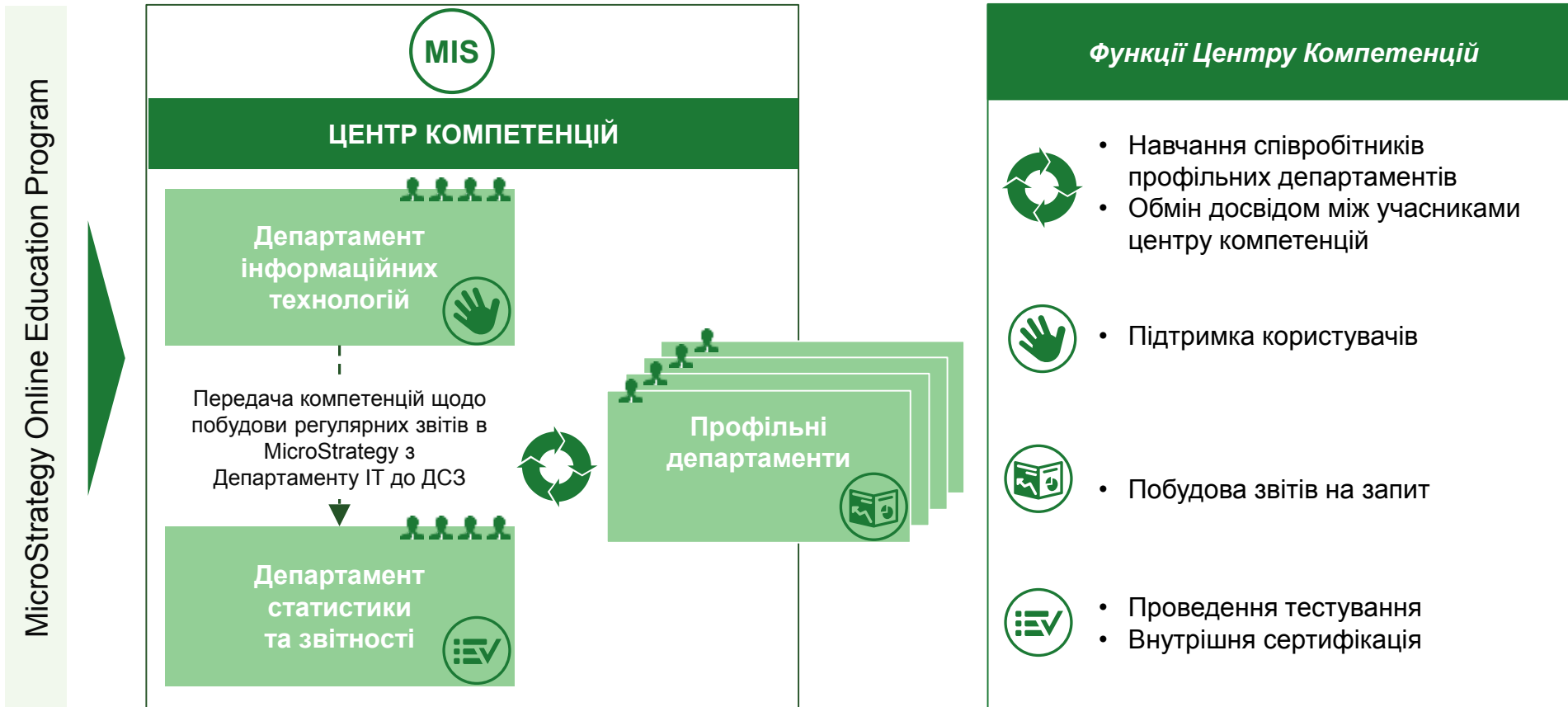
- Створено Центр Компетенцій, в межах якого співробітники профільних департаментів отримують навчання щодо користування можливостями ПЗ MicroStrategy
- Профільні Департаменти, маючи власних MIS аналітиків, самостійно створюють нові звіти для внутрішнього користування
- Група ключових фахівців Центру Компетенцій проходить онлайн-навчання від вендора ПЗ MicroStrategy

Центр компетенцій: вже функціонує

- Центр компетенцій створюється у взаємодії трьох груп користувачів ПЗ MicroStrategy; від профільних департаментів – MIS аналітики
- MIS аналітики підпорядковуються своїм департаментом; в рамках Центру компетенцій проходить обмін знаннями, досвідом
- Використання можливостей он-лайн курсу підвищення кваліфікації *MicroStrategy Online Education Program*

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

4

Продукти звітності

- ключові продукти звітності
- оптимізація статистичного розділу веб-сайту НБУ

Продукти звітності

Система звітності

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ *підвищення якості сервісів інструменти MicroStrategy*

Звіти на e-mail

Управлінські звіти
он-лайн (дашборд)

Звітність на
мобільних пристроях

Візуалізація наборів
даних онлайн

Комунікація та отримання звітності

Власник процесу та даних

Аналіз та побудова звітів

Користувачі звітності

ПОРТАЛ СТАТИСТИКИ *зовнішній веб-сайт, конструктор, інструменти MicroStrategy Portlets*

Браузер,
конструктор

Фіксовані звіти
на e-mail

MS EXCEL

УНІФІКОВАНИЙ ВЕБ ІНТЕРФЕЙС

Дашборди

Аналітичні звіти

Конструктор
звітів

Панелі та
селектори

MicroStrategy Portlets, DWH

ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК *система комунікації із користувачами веб-сайту*

Система зворотнього зв'язку

Проста система рейтингів та
контроль частоти перегляду
матеріалів

- Використання сучасних засобів організації та формування звітної інформації та звітів
- Використання банківського порталу статистики дозволить користувачам легко отримувати доступ до цікавої їм інформації
- Система зворотнього зв'язку, рейтингів та контролю частоти перегляду звітності дозволить надавати найбільш необхідні та якісні матеріали

Оптимізація статистичної частини веб-сайту НБУ: середньострокова перспектива

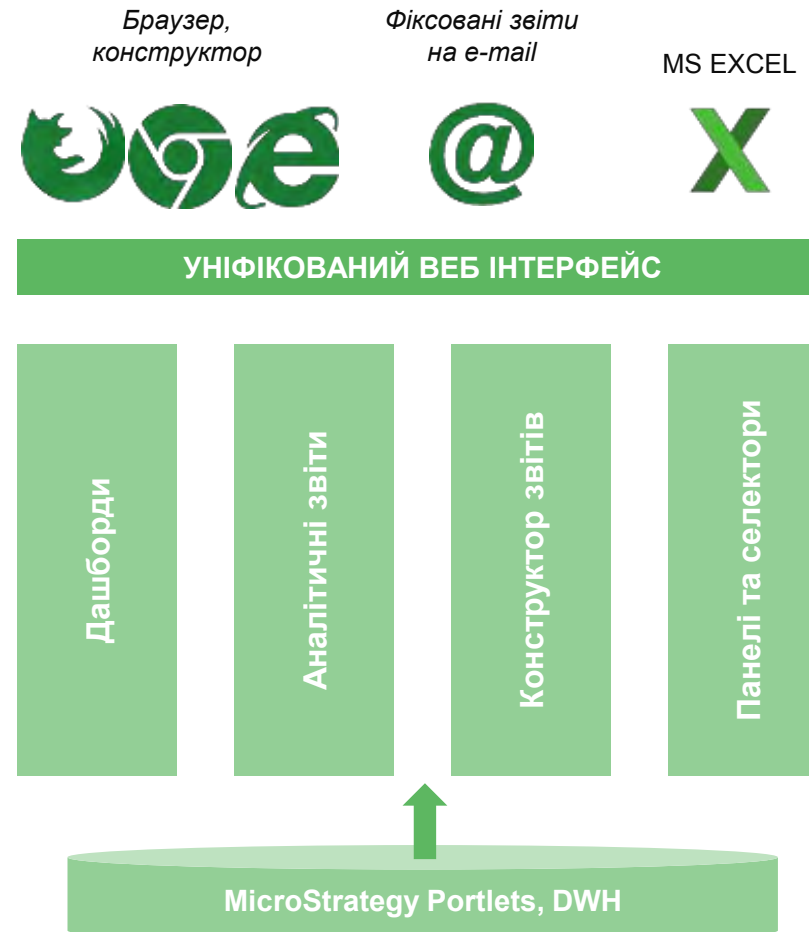
1. ПОРТАЛ БАНКІВСЬКОЇ СТАТИСТИКИ:
Запуск окремого порталу дозволяє легко шукати та отримувати всю банківську статистику в одному місці

2. ДЖЕРЕЛА ДАНИХ:
Завантаження, заповнення та контроль економічних показників

3. ВІДЖЕТИ, ДАШБОРДИ:
Використання напрацьованих внутрішньої звітності, дашбордів, віджетів, агрегатів для конструювання аналітичних графіків та таблиць, дозволяє спростити користування зовнішнім користувачам

4. ОНЛАЙН КОНСТРУКТОР:
Конструктор напряму пов'язаний із інформацією зі сховища, що дозволяє отримувати інформацію, відразу після її завантаження в сховище

5. ПЕРСОНАЛІЗОВАНА СТАТИСТИКА ТА ІНСТРУМЕНТИ:
Можливо персоналізувати показники та налаштування, що дозволяє залучити користувачів до простої реєстрації та дає змогу вивчати звички окремого користувача у часі

- Оптимізація порталу банківської статистики НБУ дозволить надавати користувачам звітності повсякчасний доступ до необхідної їм інформації у вигляді як готових звітів, так і персоналізованих показників